

nogen Sinde have set det. Og dernæst vil jeg sige, at selve den Maade, paa hvilken Forslagene ere formede og lagte til rette, bør man absolut støtte. Naar man ikke har Øje nok derfor, tror jeg, det kommer af, at det har skortet baade ærede Medlemmer i denne Sal og Folk uden for paa Fantasi. Det, der sker ved disse Forslag, er nemlig det, at der lægges en Hovedhjørnesten. Der har været ofte nok talt om Kirkens Forfatning, og man er saa begyndt med at konstruere Tagværket, Gelændere og Søjlerne og alle andre ydre Ting; men naar man saa endelig kom til Grunden, saa kunde man ikke konstruere den, og saa faldt hele den daarlige Bygning til Jorden, og den blev aldrig til noget. Man skal netop begynde med at lægge en rigtig solid Grundvold, og den skal lægges paa fast Grund med fast Tømmer og Cement, og hvad der nu skal til, og man skal saa lade den staa og sætte sig lidt og se, om den kan bære Bygningen. Det er vist ogsaa den højtærede Ministers Tankegang, og vi maa have saa megen Fantasi, at vi kunne gaa ud fra, at vi derpaa bygge et Vaaningshus for den lutherske Menighed. Vi skulle saa ud alt det, der ikke skal have Plads derinde, alle de blandede Sager, der nu sorterer under Kirkevæsenet, deriblandt det, Ministeren talte om, borgerligt Ægteskab, borgerlig Begravelse. Endvidere maa man komme til, at ingen, der ikke vil høre med til den lutherske Menighed, nogen Sinde kommer med til personlig at betale en eneste Øre dertil, saa at vi faa en fri Kirke i en fri Stat. Det er den Bygning vi skulle bygge. Der siges saa, at det tages der ikke Sigte paa her. Det er netop det, der gør. Der hører nemlig ikke meget til at fatte, at disse Menighedsraad kunne træde sammen skiftevis, en Lov derom kan jo komme senere, maaske kunne disse skiftevis samlede Raad da vælge Biskopperne, i alt Fald gøre Indstilling om dem, og dernæst kunde der fra Stifterne møde delegerede, og vi kunde saaledes faa en Kirkeforsamling, der kunde ordne Menighedens Anliggender og maaske sætte sig i Forbindelse med troende Menigheder uden for vort Land. Saaledes maa man gaa frem. Det kan ikke hjælpe noget, at begynde med at konstruere Toppen, man maa begynde med at lægge Grunden. Det synes jeg, ærede Medlemmer skulde forstaa, at vi staa her paa bar Grund, det kan ikke nytte at forlange, at man paa en Gang skal have hele Bygningen færdig. Det kan knibe nok at komme igennem med det, hvorom vi her forhandle, og

langt værre vilde det have været om Ministeren var kommen med hele det Materiale, der hører med til Kirkens Ordning; endnu mere vilde det knibe, om vi nu ogsaa skulde have med Tiendens Ordning at gøre. Naar der har lydt Røster om, at dette ikke er frisindet nok, vil jeg dertil sige, at aldrig har der i den danske Rigsdag ligget en mere frisindet Valglov paa Rigsdagens Bord. Her er hver 25-aarig Mand og Kvinde Vælger. Der har været Tale om i gamle Kirkekommissioner, at 30-aarige Mænd, der havde egen Husstand og opfyldte en hel Mængde andre Betingelser, kunde komme med. Her er det 25-aarige Mænd og Kvinder. Naar der har været rejst Krav om, at Tyende, der har fast Ophold i Kommunen, kunde komme med, kan ogsaa jeg godt slutte mig dertil, og det har Ministeren heller ikke været imod. Naar dette Krav opfyldes, da ved jeg ganske vist ikke, hvad mere man kan ønske i den Retning. Jeg ved ikke, om der er nogen, som vil gaa ned til det 20ende eller maaske endog til det 14de Aar, men alle den Slags mere eller mindre vilde Forslag skal jeg for mit Vedkommende ikke dvæle ved. Endvidere er det blevet udtalt, at det vilde være mere frisindet, at man lod Menigheden vælge Præsten direkte. Ja, de, som fremsætte Ønske herom, ere Folk, som slet ingen Organisation ville have; det skulde bare være saadan en Organisation i Ny og Næ, en Ventil en Gang imellem, man skulde kun komme sammen for at vælge Præsten, og naar det var sket, skulde man gaa fra hinanden. Selv om det maaske tilsyneladende kunde være det mest ideelle, siger jeg, at det, der holder, er, at Menighedsmedlemmerne vælge Mænd, som de kunne have Tillid til og betragte som deres Tillidsmænd i de kirkelige Sager, til at gøre Indstilling om, hvem der skal være Præst. Jeg tror, at man ogsaa kommer bedre afsted dermed, end man nu saa mange Gange kommer ved at gaa rundt fra Dør til Dør med Lister, som alle Medlemmerne saa godt kende, og paa hvilke de vide, at det ikke er vanskeligt at faa samlet en Mængde Underskrifter. Vi komme ogsaa bedre afsted, fordi vi bedre faa den offentlige Mening at vide paa den Maade. Der er jo nemlig slet ikke det mindste i Vejen for, at disse Menighedsraad, naar der er Tale om Valget af en Præst, og de ønske — hvad der maaske tidt vil være Tilfældet — at faa at vide, hvad den offentlige Mening i saa Henseende er, kunde lade holde Møder og foretage Afstemning. Det staaar dem frit for at paakalde den